

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር

አዲስ ነ*ጋሪ ጋ*ዜጣ ADDIS NEGARI GAZETA

OF THE CITY GOVERNMENT OF ADDIS ABABA

አራተኛ ዓመት ቁተር ፵፰ አዲስ አበባ መጋቢት ፳ ቀን ፪ሺ፬ ዓ.ም

በአዲስ አበባ ከተማ ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ FOURTH YEAR No.48 ADDIS ABABA 29TH OF MARCH 2012

<u>ማውጫ</u>

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የአቤቱታና ቅሬታ አፌታት ሥርዓት እና የተጠያቂነት ደንብ....... ነው ፬፻፻፫

<u>ደንብ ቁጥር ፵፰/፪ሺ፬</u> በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የአቤቱታና ቅሬታ አ**ፌታት ሥርዓት እና ተ**ጠያቂነት ለመወሰን የወጣ ደንብ

በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግስት የመንግስት አሥራር ለሕዝብ ግልፅ በሆነ መንገድ መከናወን እንዳለበትና ማናቸውም የመንግስት ኃላፊ ወይም ሥራተኛ ኃላፊነቱን ሲያጓድል ተጠያቂ እንደሚሆን የተመለከተ በመሆኑ፤

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ፈጣን ልማት ለማረጋገጥ፣ የአገልግሎት አ*ውጣ*ጡን ቀልጣፋ፣ ፍትሃዊና ተደራሽ ለማድረግ፣ በተባል*ጋ*ዮች ለማኃሱ ቅሬታዎች አፋጣኝ መፍትሔ ለመስጠት ይቻል ዘንድ ቅሬታዎች የሚቀርቡበትን፣ የማጣሩበተንና አፋጣኝ ውሳኔ የሚያገኙበትን የማስፈፀሚያ ሥርዓት OHCHC บๆ **መደንገግ ተገቢ ሆኖ በመገኘ**ቱ፤

በከተማ አስተዳደሩ እየተካሄደ ያለውን የለውጥ ሂደት ስኬታማነት፣ ቀጣይነት ለማረጋገጥና የኪራይ ሰብሳቢነት አመለካከትና ተግባር በልማታዊ አስተሳሰብ ሙሉ በሙሉ መተካት ያለበት በመሆኑ የመንግስት መስሪያ ቤት የስራ ሀላፊዎች እና ሥራተኞች የተጠያቂነት ደረጃ የጠበቀ አንዲሆን የሚያስችል ህግ በማስፈለጉ፤

CONTENTS

The Addis Ababa City Government Grievance and Compliant Settlement Procedure and Accountability Regulation.....Page 493

Regulation No. 48/2012

A Regulation to Provide for Grievance and Complaint Settlement Procedure and Accountability in the Addis Ababa City Government

WHEREAS, it is stated in the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia that there shall be transparency and accountability in the conduct of public affairs and every public official or employee shall be accountable in case of failure to discharge his duties;

WHEREAS, it is found proper to promulgate detailed execution law and procedure whereby grievances and compliants of the public are submitted, investigated into and promptly decided so that to enable promptly respond to grievances raised by the customers, to make the service delivery fast, just and accessible, to ensure fast development of the Addis Ababa City Government;

WHEREAS, it is found necessary to frame law that enables the accountability of officials and employee of public offices to be series so that to ascertain continuity and effectiveness of the change process underway within the City Government and that attitude and practice of rentseeking shall be fully substituted by developmental attitude;

ያንዱ ዋጋ Unit price አዲስ *ነጋሪ ጋ*ዜጣ *ፖ*.ሣ.ቁ ፪ ሺ፬፪፵፭ Addis Negari Gazeta P.O.Box 2445 የሕዝብ ቅሬታዎችና አቤቱታዎችን ለማስተናገድ የወጡ መመሪያዎች የገጠማቸውን የአፈፃፀም ችግር ማስወገድ በማስፌለጉ፤

እና ተጠያቂነት ያለበትን አሥራር **ግል**ፅንት **አው**ን በማድረግ እና ለቅሬታ አቅራቢዎች ፈጣን የሆነ ምላሽ በመስጠት መልካም አስተዳደርን ማረጋገጥ አስፈላጊ (1001Ph:

በተሻሻለው የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁጥር ፫፻፷፩/፲፱፻፺፩ አንቀፅ ፳፫/፩/ረ/ መሠረት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ካቢኔ ይህን ደንብ አውዋቷል፡፡

፩. <u>አጭር ርዕስ</u>

ይህ ደንብ ‹‹የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የአቤቱታና ቅሬታ አፌታት ሥርዓት እና ተጠያቂነት ለመወሰን የወጣ ደንብ ቁጥር ፵፰/፪ሺህ፬" ተብሎ ሲጠቀስ ይችላል፡፡

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ወስጥ:-

- ፩. **"ከተማ**" ማለት የአዲስ አበባ ከተማ ነው፤
- ፪. **"የከተማ አስተዳደር**" ማለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ነው፤
- ፫. **"ከንቲባ**" ማለት የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ ነው፤
- ፬. **"ክፍለ ከተማ**" ማለት የከተማው ሁለተኛው ደረጃ የአስተዳደር እርከን ነው፤
- *፭*. "ዋና ስራ አስፊፃሚ" ማለት የክፍለ ከተማ አስተዳደርን የሚመራ ዋና ሥራ አስፌጻሚ ነው፣
- ፯. "የመንግስት **መስሪያ ቤት**" ማለት ራሱን ችሎ በአስተዳደሩ አዋጅ ወይም ደንብ የተቋቋመና ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል ከከተማው አስተዳደር በሚመደብለት በጀት የሚተዳደር የመንግስት መስሪያ ቤተ ወይም የልጣተ ድርጅተ ነው፤

WHEREAS, it has become necessary to alleviate the execution problems encountered by directives issued to handle public grievances and complaints;

WHEREAS, it has become necessary to ensure goodgovernance by establishing a system which is transparent and accountable and promptly responding to persons presenting complaints;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 23(1) (f) of the Revised Charter of Addis Ababa City Government Proclamation No.361/2003 the Addis Ababa City Government Cabinet hereby issued this regulation as follows.

PART ONE **GENERAL PROVISIONS**

1. Short Title

This Regulation may be cited as "The Addis Ababa Government Grievance and Compliant Settlement Procedure and Accountability Regulation No.48/2012".

2. Definition

Unless the context requires otherwise in this regulation:

- 1. "City" means the Addis Ababa City;
- 2. "City government" means the Addis Ababa City government;
- 3. "Mayor" means the Mayor of Addis Ababa City;
- 4. "Sub-city" means the second administrative stratum of the City;
- "Chief executive" means the Chief Executive Officer of a sub-city;
- 6. "Public Office" means any office or public enterprise of the City Government established as an autonomous entity by a proclamation or regulation and fully or partially financed by budget of the City Government;

- ፯. **"የመስሪያ ቤት ኃላፊ**" ማለት በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ቢሮን ሌላ አስፌጻሚ መስሪያ ቤትን ወይም የልማት ድርጅትን በበላይነት እንዲመራ በየደረጃው ባለ ምክር ቤት ወይም ስልጣን በተሰጠው አካል የተሾመ የበላይ ኃላፊ ወይም ምክትሉ ወይም እርሱ በማይኖርበት ወቅትና ሥራውን ለማከናወን በማይችልበት ጊዜና ሁኔታ በጽሐፍ የተወከለ ማናቸውንም ሰው ይጨምራል፤
- ፰. **"ሥራተኛ"** ማለት በከተማው አስተዳደር በመንግስት መስሪያ ቤቶች ወይም የልማት ድርጅቶች ውስጥ በቋሚነት፣ በኮንትራት ወይም በጊዜያዊነት ተቀጥሮ የሚሰራ ማንኛውም ሰው ነው፤
- ፱. "ጥቆማ" ማለት በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የመንግስት መሥሪያ ቤት ወይም የልማት ድርጅት ውስዋ በሚሰዋ አገልግሎት ላይ የደረሰን አስተዳደራዊ በደል እና በአገልግሎት አሰጣዋ ላይ የሚቆፀሙ ጥፋቶችን አስመልክቶ ለአፋጣኝ የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የስራ ሂደት በስልክ፣ በጽሑፍ፣ በቃል ወይም በሌላ በማንኛውም መንገድ የሚቀርብ መረጃ ወይም የሚሰዋ አስተያየት ነው፤
- ፲. "የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የሥራ ሂደት" ማለት በከተማ እና በክፍለ ከተማ የቅሬታ፣ አቤቱታና ጥቆማ አቀራረብ ማስተናገጃ ስርዓቱን ለማስፌፀምና አቤቱታዎች፣ ቅሬታዎችና ጥቆማዎችን ለማስተናገድ በዚህ ደንብ የተደራጀ የሥራ ሂደት ነው፤
- ፲፩. "አቤቱታ" ማለት የተገል ኃዮች ቅሬታ ለማጣራት ኃላፊነት ባለው የሥራ ኃላፊ እና በየደረጃ ቅሬታዎችን እንዲፈታ በተደራጀ አካል በተሰጠ ውሳኔ ያልረካ ተገል ኃይ ጉዳዩ እንደገና እንዲታይለት ለአፋጣኝ የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የሥራ ሂደት የሚያቀርበው ጥያቄ ነው፤

- 7. "Senior Official" means a person appointed by the Council or appropriate organ at various levels to be head of Bureau, other executive office or public enterprise or the deputy thereof or the person delegated in writing to represent in his absence or under the circumstances where he is unable to perform his duties;
- 8. "Civil Servant" means a person employed permanently, temporary or on contract basis in the public offices or public enterprises of the City Government;
- 9. "Report" means comment or information submitted through telephone, writing, orally or by any other means to the instant public grievance and complaint hearing core process regarding faults committed in the service rendering and administrative wrongs by public offices or public enterprise of the Addis Ababa City Government;
- 10. "Public grievance and complaint hearing core process" means a core process organized, in accordance with this regulation, to execute the procedure of grievance, complaint and report submission to cater same at City and Sub-city level;
- 11. "Complaint" means any request by the client, lodged to be seen again by the instant public grievance and complaint hearing coreprocess, who is dissatisfied with the decision given to him by the official having responsibility to investigate into grievance or by organ established to settle grievances at different levels of service seeking persons;

- ፲፪. **"ቅሬታ"** ማለት አገልግሎት በሰጠ መስሪያ ቤት ወይም የልማት ድርጅት ላይ በተገልጋዩ የሚቀርብ በአገልግሎት ያለመርካት መግለጫ ሲሆን ምላሽ የሚዥና ስህተቶች መፈፀማቸውን በሚመለከት ለመስሪያ ቤቱ ወይም የልማት ድርጅቱ የሚቀርቡ የተገልጋዮችን አስተያየት
- ፲፫. **"አገልግሎት አሥጣጥ"** ማለት የሕብረተሰቡን ፍሳጕት ለማሟላት ወይም ግዴታዎችን ለማስፌፀም በ*ሙንግ*ስት *ሙስሪያ* ቤት ወይም የልማት ድርጅት የሚከናወን ተግባር ነው፡፡

፫. <u>የተፈፃሚነት ወሰን</u>

ይህ ደንብ ተሬባሚነት የሚኖረው በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ስር በሚገኙ የመንግስት መስሪያ ቤቶች እና የመንግስት የልማት ድርጅቶች የሥራ ኃላፊዎች እና ሠራተኞች ላይ ብቻ ይሆናል።

፬. የፆታ አገሳለጽ

የቃሉ አገባብ ሌላ ካልሆን በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ በወንድ ፆታ - የተደነገገው አገላለጽ - የሴትንም ፆታ - ያካትታል፡፡

ክፍል ሁለት

<u>የአቤቱታ ቅሬታ አቀራረብ እና አፌታት</u> አሳማዎችና *መ*ርሆዎች

<u>ጅ</u>. <u>አላማዎች</u>

ይህ ደንብ የሚከተሉትን ዓላማዎች *መ*ሥረት ያደረገ ነው፦

- ፩. በመንግሥት መሥሪያ ቤት የግልጽነትና ተጠያቂነት ባህል በማዳበር መልካም አስተዳደር በማስፌን አገልግሎት አሰጣጡ እንደሻሻል ማድረግ፤
- ፪. በየደረጃው ያሉ የመስሪያ ቤት ኃላፊዎች እና ሥራተኞች ለህብረተሰቡ በሚሰጡ አገልግሎቶች የአስተዳደራዊ ጥፋቶችና በደሎች እንዳይፌጽሙ መከላከልና ተፌጽሞ ሲገኝ የተጠያቂነት ስርዓት መዘር ጋት፤
- ፫. በመንግስት መስሪያ ቤት ውስጥ መልካም አስተዳደርን ለማስፌን እና ለሚያጋዋሙ ቅሬታዎችና አቤቱታዎች አፋጣኝ ምላሽ ለመስጠት፣ ስህተቶችን ለማረምና አገልግሎት አሰጣጡን ውጤታማ ለማድረግ፤

- 12. "Grievance" means an expression of dissatisfaction of the client by the service of a public office or public enterprise and shall include suggestions of clients presented to the concerned public office or public enterprise in relation to matters deserving response and indicating that wrong is committed;
- 13. "Service delivery" means a function performed by public office or public enterprise so as to satisfy interests of the community or execute obligations thereof.

3. Scope of Application

This regulation shall be applicable only up on the officials and civil servants of the public offices and public enterprises under the Addis Ababa City Government.

4. Gender Expression

In this regulation, unless the context demands otherwise, any expression in the masculine gender shall also apply to the feminine gender.

PART TWO

OBJECTIVE AND PRINCIPLES OF RESOLVIG GRIEVANCE AND COPLAINT

5. Objective

This regulation is based on the following objectives:

- To cause improvement in the service delivery by developing the culture of transparency and accountability and maintaining good governance in government office;
- To prevent the commission of administrative wrongs and errors by the public officials and civil servants at different levels in relation to the service rendered to the public; to set procedure of accountability in case where such is committed;
- 3. To maintain good governance and to respond promptly to the grievances and complaints encountered thereof; to correct mistakes and thereby make the service delivery effective;

- ፬. በሥነ ምግባር የታነፀ የመስሪያ ቤት ኃላፊ እና ሥራተኛ በማፍራትና መልካም ሥነ ምግባርን በማስፊን ውጤታማ ሥራ እንዲኖር ለማስቻል፤
- ፩. በመንግስት መሥሪያ ቤቶች መልካም አስተዳደር እንዲሰፍን የህብረተሰቡን ተሳትፎ ማረ*ጋ*ገዋ፡፡

፯. መርሆዎች

በዚህ ደንብ መሥረት የሚቀርቡ የህዝብ ቅሬታዎችን፡ አቤቱታዎችንና ተቆማዎች የሚያስተናግድ ማንኛውም ሥራተኛ ወይም ኃላፊ ባለጉዳዮችን በሚያስተናግድበት ወቅት ከዚህ በታች የተመለከቱትን መርሆዎች ተከትሎ መስራት ይኖርበታል፡-

- ሀ. የሕዝብ ተደማጭነት፣
- ለ. ምቹነትና ተደራሽነት፣
- ሐ. ወቅታዊና ችግር ልቺነት፣
- መ. ሀቀኛና ገለልተኛ ሆኖ መስራት፣
- w. ተጠያቂነትና ግልፅነት እና
- ረ. የህፃ የበላይነትን ማረጋገጥ፡፡

<u>ክፍል ሶስት</u> <u>የአስተዳደራዊ ጥፋት አይነቶችና</u> <u>ደረጃዎች</u>

፯. የአስተዳደራዊ ጥፋት አይነቶች

- ፩. ቀላል አስተዳደራዊ ቅጣት የሚያስከትሉ ጥፋቶች፣
- ፪. ከባድ አስተዳደራዊ ቅጣት የሚያስከትሉ ተፋቶች ናቸው፡፡

፰. <u>ቀሳል አስተዳደራዊ ተፋቶች</u>

ከዚህ የሚከተሉት ቀላል አስተዳደራዊ ዋፋቶች ይሆናሉ፡-

- ፩. ከሕዝቡ ወይም ከተገልጋዩ ለመጀመሪያ ጊዜ የሚቀርቡ ቅሬታዎችንና አቤቱታዎችን በማጣራት አፋጣኝ እና አጥጋቢ ውሳኔ ወይም ምላሽ አለመስጠት፤
- ፪. መስሪያ ቤቱ በሚሰጣቸው አገልግሎቶች ላይ የአሰራር ሥርዓት፣ ቅድመ ሁኔታ፣ የአገልግሎት አሰጣጥ ስታንዳርድና ሌሎች አስፊላጊ መረጃዎች ለተገል*ጋ*ዩ ግልፅ አለማድረግ፤
- ፫.ስላከናወናቸው ስራዎች ለሚ*ማ*ለከተው አካል ጊዜውን ያልጠበቀ ወይም ትክክለኛ የልሆነ ሪፓርት ማቅረብ፤

- 4. To enable the existence effective work by creating officials and civil servants of public offices with good ethics and promoting good ethics;
- 5. To ensure public participation towards maintaining good governance in public offices.

6. Principles

Any public official or civil servant who entertains public grievance, compliant and report to be lodged in accordance with this regulation shall discharge his duty in accordance with the principles specified here under:

- 1. Right of the public to be heard,
- 2. Comfortability and Accessibility,
- 3. Current and Problem solving,
- 4. Honesty and impartially,
- 5. Transparency and accountability and
- 6. Ensuring Rule of law.

PART THREE TYPES AND LEVELS OF ADMINISTRATIVE FAULT

7. Types of Administrative Fault

- 1. Faults entailing simple administrative penalties,
- 2. Faults entailing rigorous administrative penalties.

8. Simple Administrative faults

The following shall constitute simple administrative fault:

- Failure to give prompt and sufficient decision or response by checking grievances and complaints logdged by the public or client for the first time;
- Failure to disclose to the client the procedure of work, prerequisites, standards, and other necessary information to services of the respective public office;
- Submitting inappropriate or untimely performance report to the concerned body;

<u>፬</u>. በመደበኛ የመንግስት የሥራ ውዓት 698 ሥራን መስራት፣ በኮምፒውተር መጫወትና ሙዚቃ ወይም መዝሙር ማዳመዋ ወይም ባለጉዳዩን ትቶ ወደ መዝናኛ ክበብ መሄድ፤

አዲስ *ነጋሪ ጋ*ዜጣ ቁጥር ~~፬~~፰ *ሙጋ*ቢት ጽ ቀን ፪ሺ፬ ዓ.ም

- ይ .በየደረጃ የስ PMG ሠራተኛ ኃላፊና በቸልተኝነት ለሥራው አስፌላጊ የሆኑ ሕጕችን፣ የሥራ መሳሪያዎችንና መረጃዎችን በአማባቡ አደራጅቶ አለመያዝ፤
- ፮ ያለበቂ *ምክንያት* npb ላይ *ያ.*շო*ത*ം ችግሮችን ለሚመለከተው የሥራ ኃላፊ ወይም አካል በወቅቱ አለማሳወቅ፤
- ፯. ለሥራ አስፈላጊ የሆኑ ግብዓቶች ማለቃቸውን ወይም አለመሟላታቸውን ኢያወቀ ወይም በቸልተኝነት እንዲሟላ አለማድረግ፤
- ፯.በ*ሙሥሪያ* ቤቱ ብልሹ አሰራር ወይም ድርጊት ሲፈፀም ተመልክቶ ያለማጋለዋ ወይም ዝም ማለት፤
- ፱.በዚህ አንቀፅ ከተዘረዘፍት ቀላል አስተዳደራዊ ክብደት ያላቸውን ጥፋቶች .2C ተመሳሳይ ሌሎች ተፋቶች *መሬፀም*፡፡

፱. ከባድ አስተዳደራዊ ጥፋቶች

ከዚህ የሚከተሉት ከባድ አስተዳደራዊ ጥፋቶች ይሆናለ።-

- **፩. ጉዳዮችን ሆን ብሎ ማዘግየት ወይም ባለጉዳዮችን** ማመሳለስ ወይም ማጉላሳት፤
- ወይም እንዳይሰራ ₽. Po ピラ ብለº ማወክ ከሚያውኩት ጋር መተባበር፤
- ር. ውሳኔዎችና ትዕዛዞች በወቅቱ *እንዳይልፀሙ* እንቅፋት መፍጠር ወይም ከመፈፀም መቆጠብ<u>፤</u>
- ፬. ተገል ንዩን ሕብረተሰብ ወይም ባለጉዳዮችን በአግባቡ አለማስተናገድ፣ ማመናጨቅ፣ መሳደብ ወይም ተገቢውን አክብሮት አለመስጠት፤
- <u>፩</u>. የተገል*ጋ*ዩን ሰነድ ወይም ማሕደር ሆን ብሎ መደበቅ ወይም በቸልተኝነት እንዲጠፋ ማድረግ፤
- ፮. ስተገልጋዩ በሚሰጠው አገልግሎት ላይ አድልዎ ወይም ልዩነት መሬፀም፤
- ወይም በአሰራር ማግኘት 2. A49 አገልግሎት የሚገባውን ተገልጋይ አገልግሎት ወይም መከልከል፤
- ጀ. ትዕዛዝ ባለማክበር፣ በቸልተ*ኘ*ንት፣ በመለገም ወይም ስርዓትን **መ የ.ም** ብሎ የአሰራር ሥነ-የመንግስት ፖሊሲን ባለመከተል በስራ ላይ በደል ማድረስ፤

- 4. Performing private work during regular office hours, playing computer game, listening music or going to cafeteria leaving the customer in office;
- 5. Failure of officials and civil servants at different level, due to negligence, to keep properly and in organized manner the laws, facilities, information necessary for the job;
- 6. Failure, without sufficient reason, to inform immediately the problems encountered in office to the appropriate official or organ;
- 7. Failure either intentionally or negligently to cause the fulfillment of the necessary imput for the job which are finished or not fulfilled;
- 8. Failure to disclose or inform the performance of improper function within the office;
- 9. Committing any breach of simple administrative fault of equal status to those specified hereinabove under this Article.

9. Rigorous Administrative Faults

The following shall constitute rigorous administrative fault:

- 1. Deliberately procrastinating cases or mistreatment of clients;
- 2. Deliberately obstructing work or collaborating with others so doing;
- 3. Creating an obstacle to the timely execution of decisions or orders or reluctance to execute same;
- 4. Failure to properly serve the public or clients, harassing, insulting, or failure to give the proper respect to the public or clients;
- 5. Deliberately concealing document or file of the client or negligently causing disappearance of same;
- 6. Partiality or segregation in the service rendered to the clients;
- 7. Denying or preventing from getting service to a client legally or procedurally entitled to such service:
- 8. Committing wrong on the job by being disobedient, negligent or tardy or by intentionally setting aside working procedure or government policy;

- ፱. ያለበቂ ምክንያት በተደ*ጋጋ*ሚ ከስራ *ሙ*ቅረት ወይም የስራ ሰዓት አለማክበር፤
- ፲. ጉቦ መቀበል ወይም እንዲሰጠው መጠየቅ፣ መደለያ ወይም ስጠታ መቀበል ወይም መጠየቅ፤
- ፲፩. የሌብነት ወይም የዕምነት ማጉዳል ድርጊት መሬፀም፣የማታለል ወይም የማጭበርበር ድርጊት መሬፀም፤
- ፲፪. በሥልጣን አላግባብ መጠቀም ወይም አፋጣኝ ውሳኔ አለመስጠት፤
- ፲፫. በመንግስት ሥራ ላይ የተሳሳተ ሙያዊ አስተያየት ወይም ውሳኔ ወይም ትእዛዝ በመስጠት በመንግስት ወይም በተገልጋይ ዋቅም ላይ ጉዳት እንዲደርስ ማድረግ፤
- ፲፬. በሕግ ወይም በአሰራር የተሰጠውን የሥራ ኃላፊነት በመሸሽ ወይም ጥንቃቄ በምደለው ሁኔታ በተገልጋዩ ላይ በደል ማድረስ፤
- ፲፭. የመስሪያ ቤቱን ንብረት ማባከን፣ያለአማባብ ለማል ተቅም ማዋል፣ በተንቃቄ ያለመያዝ ወይም በቸልተኝነት ለብልሽት እንዲዳረጉ ማድረግ፤
- ፲፮. የመስሪያ ቤቱን ሃብት ወይም ንብረት መሸሸግ፣ መደበቅ ወይም መስረቅ፤
- ፲፯. የመስሪያ ቤቱን ሃብትና ንብረት ለማይመለከተው አካል አሳልፎ መስጠት፤
- ፲፰. የመስሪያ ቤቶችን ሕጋዊ **ሥ**ነዶችና መረጃዎችን ማዯፋት፣ማበላሽት ወይም መሰወር፣
- ፲፱. ለባለጉዳዩ የሚሰጠውን አገልግሎት በተቀመጠው ስታንዳርድ ጊዜ፣ ጥራትና መጠን መሠረት አለመሬፀም፤
- ኟ. ለተገል*ጋ*ዩ የተሳሳተ *መረጃ በመ*ስጠት በተገል*ጋ*ዩ ሳይ ጉዳት ማድረስ፤
- ኟ፩. ተገል*ጋ*ዩ *መክ*ፊል የማይገባውን የአገልግሎት ክፍያ ሆን ብሎ ወይም በቸልተኝነት እንዲከፍል ማድረግ፤
- ኟ፪. በየደረጃው ካሉ አመራሮች ወይም በሕግ ሥልጣን ከተሰጣቸው አካላት ለሚሰጡ ሕጋዊ ትዕዛዞች አፋጣኝ ምላሽ ያለመስጠትና ያለመሬፀም፤

- 9. Repeated absenteeism or non-observance of office hours without sufficient reason;
- 10. Receiving or requesting to receive bribe, gift, inducement;
- 11. Committing the act of theft or breach of trust, cheating or fraudulent act;
- 12. Abuse of power or failure to decide promptly;
- 13. Causing damage to be incurred against interest of the state or the client by giving wrong professional comment, decision, or order in relation to government work;
- 14. Causing damage to the client by refraining from job responsibility set by law or procedure or due to carelessness:
- 15. Missappropriation, improper utilization for personal benefit, careless handling of property of the respective office, or negligently causing deterioration of same;
- 16. Concealing, hiding, or stealing resource or property of the respective office;
- 17. Transferring resource and property of the respective office to irrelevant body;
- 18. Causing disappearance, destruction, or concealment of legal documents and information of public offices;
- 19. Failure to execute service to be rendered to the client in accordance with the set standard of time, quality, and quantity;
- 20. Causing damage up on the client by giving wrong information;
- 21. Deliberately or by negligence cause the client pay inappropriate service charge;
- 22. Failure to execute or promptly respond to the legal orders given by officials or bodies legally authorized at different levels;

- - <u>ቖ፟፫. ከሕዝቡ ወይም ከተገል</u>ጋዩ በተደ*ጋጋሚ* የሚቀርቡ ቅሬታዎችንና አቤቱታዎችን በማጣራት አፋጣኝ እና አዋ*ጋ*ቢ ውሳኔ ወይም ምሳሽ አለ*መ*ስጠት፤
  - **ኛ** በሚስጥርነት ያልተከለከለን መረጀ ወይም ለተባል ኃዮች ማብራሪያ አለመስጠት ወይም አስ*መ*ግለ*ፅ*፤
- <u>ቖ፟፭. በሚሰጡ አገልግሎቶች ላይ የማዳራዳር</u> የድለላ ተማባር ማከናወን፤
- Ĵ የተጠቀሰን ጥፋት ጵኔ. በዚህ ደንብ አንቀጽ ለሁለተኛ ጊዜ ወይም በተደ*ጋጋሚ መ*ፈፀም፤
- ዋፋቶች *ጋር ተመሳሳይ ክብ*ደት <u>ያ</u>ሳቸውን ሌሎች ዋፋቶች *መልፀም* ፡፡

ክፍል አራት

የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ አደረጃጀት፣ ተጠሪነት፣ ስልጣንና ተግባር

ī. የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የስራ ሂደት አደረጃጀት

- ፩. የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የሥራ ሂደት በከተማ እና በክፍለ ከተማ ደረጃ የተገል,ንዮችን አቤቱታ፣ቅሬታ እና ተቆማ እየተቀበለ በማጣራት የውሳኔ ሀሳብ የሚያቀርብ ወይም ውሳኔ የሚሰጥ የሥራ ሂደት በዚህ ደንብ መሠረት ይደራጃል፡፡
- g. የሥራ ሂደቱም ለሥራው አስ<mark>ፈ</mark>ላጊ የሆኑ

፲፩. ተጠሪነት

- ፩. በከተማ ደረጃ የተደራጀው የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ 826 ሂደተ ተጠሪነቱ ለከተማው ከንቲባ ይሆናል፤
- g. በክፍለ ከተማ ደረጃ የተደራጀው የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የሥራ ሂደት ተጠሪነቱ ሥራ አስፊፃሚ እና ለክፍለ ከተማው ዋና ለከተማው የህዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የስራ ሂደተ ይሆናል፤

23. Failure to investigate into and give prompt and sufficient decision or response to grievances and complaints repeatedly lodged by the public or the client;

500

- 24. Failure to handover or disclose to clients information or clarification not identified to be secret:
- 25. Performing function of negotiation or brokery in relation to the services to be rendered;
- 26. Committing for the second time or repeatedly any one of the faults stated under Article 8 of this Regulation;
- 27. Committing other faults similar and of equal gravity with the rigorous administrative faults specified under this Article.

PART FOUR **POWER, ORGANIZATION AND FUNCTION** OF PUBLIC GRIEVANCE HEARING

10. Organization of Instant Public Grievance and **Compliant Hearing Core Process**

- 1. A public grievance and compliant hearing core process, in charge of receiving, investigating into and deciding or submitting opinion of decision on complaint, grievance and report of the clients, is hereby established at City and Sub-city level;
- 2. The core process shall have the officials and employees necessary for the job.

11. Accountability

- 1. The public grievance and compliant hearing core process established at City level shall be accountable to Mayor of the City;
- 2. The public grievance and compliant hearing core process established at Sub-city level shall be accountable to the Chief Executive of the respective Sub-city and the core process at City level;

፫. የሥራ ሂደቱን የሚመራ አስተባባሪ በከተማ ደረጃ በከንቲባው እና በክፍለ ከተማ ደረጃ በዋና ሥራ አስፌፃሚ የሚሰየም ይሆናል፡፡

፲፪. <u>የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የሥራ ሂደት</u> ሥልጣንና ተግባር

በተሻሻለው የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ቻርተር አዋጅ ቁጥር ፫፻፷፩/፲፱፻፺፭ እና በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አስፌፃሚና የማዘጋጃ ቤት አገልግሎት እንደገና ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፲፭/፪ሺ፱ መሰረት ለከተማው ከንቲባ ከተሰጠው ሥልጣን የሚመነጭ የሕዝብ ቅሬታ ሰሚ የስራሂደት የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- ፩.በመንግስት መስሪያ ቤት ኃላፊ ወይም ሥራተኛ በአገልግሎት አሰጣዋ መጓደል ላይ ወይም ውሳኔ ባለማግኘት ፍትህ ፌልገው ወደ ሥራ ሂደቱ የሚመጡ ባለጉዳዮችን ይቀበላል ፤ ጉዳያቸውን በመመርመር እና በማጣራት የእርምት እርምጃ እንዲወሰድ ውሳኔ ይሰጣል፤
- <u>፪ በመንግስት መስሪያ ቤት ኃላፊ ወይም</u> ゆんすぐ በሚሰጡ አገልግሎቶችና ውሳኔዎች ላይ የሚቀርቡትን ቅሬታዎች የመመርመርና የማጣራት Pla በሚከናወንበት ወቅት ከውሳኔው አና ከአገልግሎት አሰጣጡ ጋር የተያያዙ ህጋዊ ሰንዶችና *ማስረጃዎችን* ይመለከታል ወይም እንዲቀርብ ያደርጋል፤ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ አስረጅዎችን በግንባር ጠርቶ ሲ*ያነጋግር* ይችላል፤
- ፫. በተገልጋዩ አቤቱታና ቅሬታ የተነሳበትን የመስሪያ ቤቱ ሀላፊና ሰራተኛ የቀረበውን ቅሬታ፣ አቤቱታና ዋቆማ በመመርመርና በማጣራት ለችግሩ አግባብ ያለው እርምጃ እንዲወሰድ ለሚመለከተው አካል በሚከተለው አግባብ ያቀርባል፡-
  - ሀ.ቅሬታ የፌጠረዉ የመስሪያ ቤቱ የስራ ኃላፊ ከሆነ እንደ አግባብነቱ ለከተማው ከንቲባ ወይም ለክፍለ ከተማው ዋና ስራ አስፌፃሚ የውሳኔ ሀሳብ ያቀርባል፤
  - ለ.ቅሬታ የልጠረዉ የመንግስት ሥራተኛ ከሆነ ለሚመለከተው መስሪያ ቤት የበላይ ኃላፊ በራሱ ወይም በዲሲፕሊን ኮሚቴ ተጣርቶ ውሳኔ እንዲሰጥበት ያለውን ማስረጃ አያይዞ ያቀርባል፣ አፊፃፀሙንም ይከታተላል፤

3. Coordinator of the core process at City level shall be assigned by the Mayor and coordinator of the core process at Sub-city level shall be assigned by the Chief Executive of the respective Sub-city.

12. Powers and Functions of the Public Grievance and Complaint Hearing Core Process

Emanating from power of the Mayor as stated under the Addis Ababa City Government Revised Charter Proclamation No. 361/2003 and The Addis Ababa City Government Executive and Municipal Service Organs Re-establishment Proclamation No. 15/2009 the public grievance and compliant hearing core process shall have the following powers and functions:

- 1. Receive clients coming to the core process demanding justice due to failure of official or civil servant of public office to properly serve or pass decision; pass decision towards taking corrective measure after investigating into and checking their case;
- 2. In the course of investigating into and checking complaints on services or decisions of officials or civil servants of public offices the core process shall look into or order for the presentment of documents and evidences related thereof; where necessary, it may call up on the witnesses to appear in person for discussion;
- 3. Up on investigating in to and checking the complaint, grievance or report of the client against the official or civil servant of the respective office, submit to the concerned body in the following manner so that appropriate measure shall be taken to tackle the problem:
  - a. submit his recommendation to the Mayor or Chief Executive of the respective Sub-city, as the case may be, where the act pertains to the official of the public office;
  - b. where the grievance is against a civil servant, submit his recommendation to the official of the respective public office, along with the evidences thereof, with the view that measure shall be taken by the official or discipline committee; follow up the execution thereof;

- ሐ. ተፋቱ በወንጀል ወይም በፍትሀብሔር የሚያስጠይቅ ከሆነ ሀጋዊ እርምጃ እንዲወሰድ በከተማ ደረጃ ለከተማው ፍትህ ቢሮ በክፍለ ከተማ ደረጃ ለክፍለ ከተማዉ ፍትህ ጽህፌት ቤት ያቀርባል፤ አሬፃፀሙንም ይከታተላል፡፡
- ፬. የስራ ሂደቱ የቅሬታ፣አቤቱታና ዋቆማ ማስተናገጃ ሥርዓቱና አሰራሩን ለተጠቃሚዎች ለሥራተኞችና ለኃላፊዎች ያስተዋውቃል፤
- ፩. ቅሬታዎችን፣ አቤቱታዎችና ተቆማዎችን ውጤታቸውን በሚመለከት የተቀናበረ መረጃ ያደራጃል ይይዛል፤
- ፯. የሥራ ሂደቱን አልፃፀምና ውጤታማነት በየወቅቱ አግባብ ሳሳቸው የአስተዳደር አካሳት *ሪፖ*ርት ያቀርባል፤
- ፯. የቅሬታና አቤቱታ መንስኤዎችን በማዋናትና በመለየት ለሚመለከተው አካል የመፍትሄ ሀሳብ ያቀርባል፤
- ፰. ቅሬታና አቤቱታዎችን ከምንጫቸው እንዲደርቁ ለሚመለከታቸው አካላት የስልጠናና የምክር አገልግሎት ይሰጣል፡፡

፲፫. <u>በሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የስራ</u> ሂደት ስለማይታዩ ጉዳዮች

- ፩. የሚከተሉት ጉዳዮች በዚህ ደንብ መሠረት ለተቋቋመው የሕዝብ ቅሬታ ሰሚ የሥራ ሂደት ሊቀርቡና ሊታዩ አይችሉም፡-
  - ህ. በመደበኛ ፍርድ ቤቶችና በህግ የመዳኘት ሥልጣን በተሰጣቸው መሰል ተቋማት ዘንድ ቀርበው በመታየት ላይ ያሉ ጉዳዮችና የተሰጡ ውሳኔዎች ወይም ትዕዛዞች፤
  - ለ. በሥነ-ምግባርና ወረ-ሙስና ኮሚሽን፣ በየደረጃው ባሉ የስንምግባር መከታተያ ክፍሎች፣ በዓቃቤ ህግ፣ በፖሊስ ወይም በዋና ኦዲተር የተያዙ ወይም የሚካሄዱ የወንጀል ምርመራ ተግባራት፤

- c. Where the fault entails criminal or civil responsibility, submit the matter to the Justice Bureau at City level and to the Justice Office of the respective Sub-city at Sub-city level with the view that necessary measure to be taken; follow up the execution thereof.
- 4. Introduce the grievance, compliant and report reception procedure and system to the clients, civil servants and officials;
- Organize and keep consolidated data of grievances, compliants, and reports and the consequences thereof;
- 6. Submit timely report of performance and effectiveness of the core process to the concerned bodies of the government;
- 7. Submit recommendation to the concerned body upon identification and study of causes of the grievance and compliant;
- 8. Render advisory service and training to the concerned bodies with the view to avoid problem of grievance and compliant from the source.

13. <u>Matters not to be Heard by Public Grievance and Compliant Hearing Core Process</u>

- The following matters may not be received and heard by the public grievance and compliant hearing core process established in accordance with this Regulation:
  - Cases lodged and pending in regular courts of law and quasi-judicial organs; decisions or orders given thereof;
  - b. Activities of criminal investigation being undertaken by Ethics and Anti Corruption Commission, ethics liaison units at different levels, public prosecutor, police or auditor general thereon;

- ሐ. በህግ አውጭው ምክር ቤት ቋሚ ኮሚቴ፣ በዳኞችና በአቃብያነ አስተዳደር บๆ ጉባኤዎች በመታየት ላይ ያሉ ወይም የታዩ ጉዳዮችን ሲያይ አይችልም፡፡
- ፪. በዚህ አንቀጽ ን**ሶስ አንቀጽ (፩) (ሀ) (ሐ)** የተደነገዉ ቢኖርም የሥራ ሂደቱ የቀረበው ቅሬታ አቤቱታና ዋቆማ የመስሪያ ቤቶችን የአገልግሎት አሰጣዋ ሁኔታ ሥራቸውን ሲያከናውኑ ህግና ህገ-መንግስታዊ መብቶችን በሚዋስ መልኩ የተፈፀመ **ነ**ው ብሎ ካመካ ቅሬታውን፣ አቤቱታውንና **ተቆማ**ውን በማጣራት 11.29. PIPS እርምጃ እንዲወሰድ አስተያየቱን ለሚመለከተው አካል ሊያቀርብ ይችላል፡፡

<u>ክፍል አምስት</u>

<u>የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የሥራ ሂደት</u> የአፈፃፀም እና አቀራረብ ሥነ-ሥርዓት

- ፩. ስለቅሬታና አቤቱታ አቀራረብ ሥነ-ሥርዓት
  - ひ.やるか ወይም አቤቱታ ያስው ባለጉዳይ አቤቱታውን ወይም ቅሬታውን ራሱ ወይም በህጋዊ ወኪሉ አማካኝነት በቃል ወይም በፅሁፍ ሊያቀርብ ይችላል፤ አቀራረቡም ማልፅ፣ ቀላልና የግድ የባለሙያ መሰናዶን የሚጠይቅ አይኖርበትም::
  - ለ የቅሬታ ወይም አቤቱታ አቀራረቡ በ፠ሑፍ የሚቀርብ ከሆነ በተዘጋጀው ቅጽ ላይ ሲቀርብ የሚከተሉትን ፍሬ ነገሮችን መያዝ አለበት፡-
    - ፩.ቅሬታ ወይም አቤቱታ የፌጠረበትን የአገልግሎት ክፍልና አገልግሎት ሰጭ ሠራተኛ ወይም ኃላፊ ስም፤ **፪.ቅሬታ**ው ወይም አቤቱታዉ የቀረበበትን ዋና ጉዳይ፤

- c. Matters decided by or pending with the standing committee of the legislative Council, iudicial administrative council. public prosecutor administrative council.
- 2. Notwithstanding the provision of sub-article (1) (a) (c) of this Article, the core process may submit its opinion, up on investigation, to the concerned body with the view that proper legal measure shall be taken where it believes that the grievance, complaint or report is lodged for the service rendered is in violation of legal as well as constitutional rights.

PART FIVE

EXECUTION AND SUBMITTAL PROCEDURE OF **PUBLIC GRIEVANCE AND COMPLIANT HEARING CORE PROCESS**

14. Submittal and Decision of Grievance. Compliant and Report

- 1. Procedure of grievance and compliant submittal
  - a. A client who has grievance or compliant may lodge it either in person or through his legal representative orally or in writing; its submittal shall be unambigous, simple and necessarily not requiring preparation by a professional.
  - b. Where the grievance or compliant is to be submitted in writing, it shall contain the following facts:
    - 1. Name of service section that caused the grievance or complaint and service rendering civil servant or official thereof:
    - 2. Main issue of the grievance or the complaint;

- Ê. ባለጉዳዩ እንዲሰጠው የማፈለገውን መፍትሄ፤
- ፬. ደ*ጋ*ፊ ማስረጃዎች ካሉ፤
- *፩*. የባለጉዳይ ሙሉ ስምና አድራሻ፤ ድርጊት ኔ. መንስዔ የሆነው የተፈፀመበትን ቀንና ቦታ።
- ሐ. በየደረጃ የተቋቋመው 80% ሂደት አቤቱታ የባለኍዳዮችን ቅሬታ ወይም ሲቀበል:-
  - <u>፩</u> በተገቢው የቅሬታ ወይም የአቤቱታ ማቅረቢያ ቅፅ መቅረቡንና ስለአሞሳሌ ለባለንዳዮች ተፈላጊው ድጋፍ መሰጠቱን፤
    - <u>፪.አግባብነት ያላቸው መረጃዎች ካለ</u> በቅጽ ላይ በትክክል መሞላታቸውን፤
  - <u>፫</u>. የቅሬታው ወይም የአቤቱታው *ጭ*ብጥ ተለይቶ መቀመጡን፤
  - ፬. ጉዳዩ የቀረበበት ቀንና ጊዜ ተጠቅሶ መመዝገቡንና ለባለኍዳዩ ማረ ኃገጫ መሰጠቱን፤
  - *ኒ. መ*ልስ የሚሰጥበት 2.16 ለባለጉዳዩ መገለፁን ማረጋገጥ አለበት፡፡
- መ. ቅሬታዉን ወይም አቤቱታውን የማጣራት ሥራ በሚከተለው ቅደም ተከተል መሠረት መከናወን ይኖርበታል:
  - *δ*. እንደ አስፈላጊታቱ ከባለጉዳይ ЭC. መወያየት፤
  - <u> ፪</u>. ጉዳዩ የሚመለከታቸውን አካላት፣ **ማለሰቦችንና** አስፌላጊ υg ሲያገኘው የህብረተሰቡን ተወካዮች ማነ,ኃገርና 911668 በቃል ወይም በ፠ሑፍ መቀበል ፤
  - ፫. ቅሬታው ወይም አቤቱታው በተፈጠረበት አካባቢ ወይም መስሪያ ቤት በአካል ተገኝቶ ሲያጣራ ይችላል፡፡

- 3. Redress sought by the client;
- 4. Supporting evidences, if any;
- 5. Full name and address of the client:
- 6. Date and place where the cause of action took place.
- c. Where the core process at all levels receives grievance or compliant, it shall ensure that:
  - 1. it is submitted in the proper form of grievance or compliant and the necessary support is provided to the clients as regard filling the form;
  - 2. appropriate information, if any, is accurately filled in the form:
  - 3. theme of the grievance or compliant is identified and stated;
  - 4. date and time of submittal is stated and registered and that confirmation is given to the client;
  - 5. the time of response is disclosed to the client.
- d. Reviewing of grievance or compliant shall be in accordance with the following order:
  - 1. Discussion with the client, as it may be necessary;
  - 2. Talking to concerned bodies, individuals and where necessary, representatives of the public and receiving briefs orally or in writing;
  - 3. He may review the grievance or compliant in person being present at the area or office where grievance compliant or originated.

g. ስለጥቆማ አቀራረብ ሥነ-ሥር**ሚ**ት

ተቆማ የሚቀርብባቸው ጉዳዮች በመስሪያ ቤቱ ወይም በተቋሙ ውስጥ በሚሰጥ አገልግሎት ላይ የደረሰን አስተዳደራዊ በደል፤ በአገልግሎት አሰጣጥ ላይ የሚፈፀሙ ጥፋቶችን እና ሴሎች ተመሳሳይነት ያላቸው ድርጊቶች ላይ ሲሆን አቀራረቡም እንደሚስተለው ይሆናል፡-

- ህ. ተቆማ ያለው ባለጉዳይ ተቆማውን በቃል፤ በጽሁፍ ፤ በስልክ ፤ በፋክስ ፤ በኢሜልና እንዚህን በመሳሰሉት ሌሎች መንገዶች ሊያቀርብ ይችላል፤
- ለ. ተቆማው ሲቀርብ፡-
  - ፩. ተቆጣው የተራፀመበት የአገልግሎት ክፍል እና አገልግሎት ሰጪው ሥራተኛ ወይም ኃላፊ ስም ፣

  - <u>፫. ደ</u>ጋፊ ማስረጃዎች ካለ፣
  - ፬. መንስኤ የሆነው ድርጊት የተፈፀመበትን ቀንና ቦታ።
- ሐ. በየደረጃው የተቋቋመው የሥራ ሂደት የባለጉዳዩን ተቆማ ሲቀበል፡-
  - ፩. የተቆጣው ዌብዮ ተለይቶ መያዙን ወይም መቀመጡን፣
  - ፪. አግባብ ያላቸው መረጃዎች ካለ አረ*ጋግ*ጦ መቀበል፤
  - ፫. ተቆማ የቀረበበት ጉዳይ የቀረበበት ቀንና ጊዜ ተጠቅሶ እንደ ተቆማው አቀራረብ ለባለጉዳዩ ማረ*ጋገጫ መ*ሰጠቱን ማረ*ጋገ*ዋ አለበት፡፡

፲፭. የቅሬታ፣ አቤቱታና ተቆጣ መልስ አሰጣጥ

- ፩. በየደረጃው ያለ የሕዝብ ቅሬታ ሰሚ የሥራ ሂደት ከህዝብ ወይም ከተገል*ጋ*ይ የሚቀርብለትን ቅሬታ፣ አቤቱታ ወይም ተቆማ ጉዳዩን ሳቀረበው ተገልጋይ ውሳኔውን *መ*ግለጽ ይኖርበታል፤
- ፪. ለቅሬታ፣ ለአቤቱታ ወይም ለተቆማ አቅራቢዉ እንደየአማባቡ ለባለጉዳዩ በጽሁፍ ይገለጽለታል፤
- ፫. በጽሑፍ የሚሰዋ ማንኛውም መልስ የሚከተሉትን ሀሳቦች መደዝ አለበት፡-
  - ህ. ቅሬታው ወይም አቤቱታው በዚህ ደንብ መሥረት ለሥራ ሂደቱ መድረሱን፣

2. Procedure of Report Submission

Report shall be submitted on matters of administrative grievance in relation to services rendered by the specific public office or institution, faults committed in the course of rendering service and other similar activities and the procedure for such submission shall be as follows:

- A client having report may submit it orally, in writing, on telephone, fax, E-mail and such like means;
- b. Where the report is submitted the following shall be stated:
  - name of service section where the report took place and the civil servant or official thereof;
  - 2. main issue of the report;
  - 3. supporting evidences, if any;
  - 4. Date and place where the cause of action took place.
- c. Where the core process at all levels receives a report; it shall ensure that:
  - 1. Theme of the report is identified and stated;
  - 2. Receive appropriate information, if any;
  - 3. Confirmation is given to the client by stating the date and time of submittal of the report based up on the submittal thereof.

15. Response to Grievance, Compliant or Report

- The public grievance and compliant hearing core process at all levels shall disclose, who has lodged, its decision up on the grievance, complaint or report lodged by the public or client;
- 2. The decision shall be disclosed in writing to the one who submitted grievance, compliant or report, as may be appropriate;
- 3. Any decision to be disclosed in writing shall contain the following:
  - a. The grievance or compliant reached to the core process in accordance with this regulation,

- ለ. ቅሬታው ወይም አቤቱታው በሚገባ መጣራቱን፣
- ሐ, በማጣራቱ ሂደት የተደረሰባቸው ግኝቶች፣
- መ.ቅሬታው ወይም አቤቱታው ትክክለኛ ካልሆነ አስፌላጊውን ማብራሪያ፣
- ው.ባለጉዳዩ በመልሱ ወይም በተሰጠው ማብራሪያ ካልረካ ቅሬታውን ወይም አቤቱታውን ለማንና እስከ መቼ ማቅረብ እንደሚቻል፡፡
- ፬. የአቤቱታውን ወይም የቅሬታውን ወይም የተቆጣውን ምላሽ በተመለከተ አስገዳጅ ሁኔታዎች ካልተፌጠሩ በስተቀር በዚህ ደንብ መሠረት ለሚቀርቡ ቅሬታዎች፣ አቤቱታዎችና ተቆጣዎች በየደረጃው ከአሥር የሥራ ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስተ መልስ መስጠት አለበት።

፲፮. <u>የእርምት እርምጃ አወሳሰድ</u>

በዚህ ደንብ ክፍል ስድስት የተጠቀሱት አስተዳደራዊ ቅጣቶች እንደተጠበቁ ሆኖ ቅሬታ ወይም አቤቱታ ወይም ዋቆማ ተጣርቶ ትክክለኛ ሆኖ ሲገኝ መስሪያ ቤቱ እንደጉዳዩ ክብደት ከሚከተሉት የእርምት እርምጃዎች መካከል አንዱን ወይም በጣምራ ተግባራዊ ማድረግ አለበት:-

- ፩. ለደረሰው ስህተት፣ ለተ*ልፀመ*ው ጥፋት ወይም ለታየው ድክመት ይቅርታ መጠየቅ፤
- ፫. ተመሳሳይ ችግር ወደፊት እንደማይደርስ ማረጋገጫ መስጠት፤
- ፬. በአገልግሎት አሰጣዋ ወቅት የተራጠረውን ስህተት ወይም ተፋት ለማረም የሚያስችል የማስተካከያ አርምጃ መውሰድ አና ማሳወቅ።

- b. The grievance or compliant is duly reviewed,
- c. Findings obtained thorough reviewing process,
- d. The necessary explanations where the grievance or complain is proved inaccurate;
- e. Where the client is not satisfied with the decision or explanation thereof, to whom and until when he may lodge his grievance or compliant.
- 4. Except in compelling circumstances, a response to a grievance, compliant or report shall be given within a time not exceeding ten working days by all levels of the instant public grievance and compliant hearing core process.

16. Taking Corrective Measure

Notwithstanding the administrative penalties stated under part six of this Regulation, where the grievance, complaint or report lodged is found correct, the public office thereof shall take one or more, based on gravity of the matter, of the the following corrective measures:

- 1. request apology for the error done, offence committed or weakness observed thereon:
- 2. explain the reason why the error, offence or weakness thereof is occurred;
- 3. Give assurance that such problem shall never happen in the future;
- 4. take a measure that enables correcting the fault or offence committed.

<u>ክፍል ስድስት</u>

<u>የመንግስት መስሪያ ቤት ኃላፊዎችና ሥራተኞች</u> <u>የተጠያቂነትና የቅጣት አወሳሰን</u>

፲፯. የተጠያቂነት ዓላማ

የመንግስት መስሪያ ቤት ኃላፊዎችና ሠራተኞች ተጠያቂነት የሚከተሉት አላማዎች ይኖሩታል ፡-

- ፩. የስተማ አስተዳደሩን የመንግስት መስሪያ ቤቶች በግልፅነትና በተጠያቂነት የአሥራር ሥርዓት እንዲመሩ በማስቻል ጥፋት ወይም በደል በፊፀሙ ኃላፊዎች ወይም ሥራተኞች ላይ የእርምት እርምጃ መውሰድ፤
- ፪. የመንግስት መስሪያ ቤቶችን የአገልግሎት አሰጣዋ ሂደት ቀልጣፋና ውጤታማ በማድረግ የተገል ኃዮችን ፍላዮት ማርካት፤
- ፫. በከተማ አስተዳደሩ የመንግስት መስሪያ ቤቶች የሕግ የበላይነትን፣ ፌጣን ልማትንና የመልካም አስተዳደርን ማረጋገጥ ናቸው፡፡

፲፰. የተጠያቂነት አፈፃፀም

- ፩. የደረሰው አስተዳደራዊ በደል የአገልግሎት ሰጪ መስሪያ ቤቱ ሥራተኛ የዲሲፕሊን ጉድለት ከሆነ የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የሥራ ሂደት፡-
  - ህ. በዚህ ደንብ መሥረት በቀላል የዲሲፕሊን ቅጣት የሚያስቀጣ አስተዳደራዊ ጥፋት ከሆነ ለመስሪያ ቤቱ የበላይ ኃላፊ ውሳኔ እንዲሰጥበት የውሳኔ ሀሳቡን በጽሁፍ ያቀርባል፣
  - ለ. በዚህ ደንብ መሥረት በከባድ የዲሲንሊን ቅጣት የሚያስቀጣ አስተዳደራዊ ጥፋት ከሆነ እንደየ መንግስት መስሪያ ቤቱ ባህሪ ለተቋቋመው የዲሲንሊንና ቅሬታ ሰሚ ኮሚቱ ክስ እንዲቀርብ መረጃዎችን በጽሁፍ ይልካል፤
  - ሐ. የውሳኔውን አፈፃፀም ይከታተሳል፡፡
- ፪. የስራ ሂደቱ በሰራተኛው ሳይ የሚያቀርበው የዲሲንሊንክስየሚከተሉትን መያዝ ይኖርበታል፡-
  - ሀ. የተከሳሹን ስም
  - ለ. የጥፋቱን ዝርዝር

  - መ. የተጣሰውን የሕግ ድንጋጌ
  - **ው. የማስረጃዎች ዝርዝር እና**
  - ረ. የከሳሹን ማስረጃዎች መያዝ አለበት፡፡

PART SIX ACCOUNTABILITY AND PENALTY OF PULIC OFFICIALS AND EMPLOYEES

17. Objective of Accountability

Accountability of the public officials and employees shall have the following objectives:-

- 1. Taking corrective measure upon the officials or employee who committed fault or wrong so that the public offices of the City Government will be guided by the work procedures of transparency and accountability;
- 2. Satisfying interest of clients by making the service delivery process of public offices efficient and effective;
- Ensuring rule of law, fast development, and good governance within public offices of the City Government.

18. Implementation of Accountability

- Where the administrative wrong is caused due to disciplinary defect of employee of the service rendering public office, the public grievance and complaint hearing core process shall:
  - a. Submit to head of the respective office, in writing, its recommendation if the fault is punishable with simple disciplinary penalty in accordance with this Regulation;
  - b. Send evidences, in writing, to the discipline committee, depending on character of the office, of the respective public office with the view that disciplinary case shall be instituted if the administrative fault is punishable with rigorous disciplinary penalty in accordance with this Regulation;
  - c. Follow up execution of the decision thereof.
- 2. The disciplinary charge the core process institutes against the employee shall contain the following:
  - a. Name of the accused
  - b. Details of the fault
  - c. Place and time where the fault is committed
  - d. Legal provision violated
  - e. Detail of evidences, and
  - f. Evidences of the plaintiff.

- ፫. አስተዳደራዊ በደሉን ያደረሰው የአገልግሎት ሰጪ መስሪያ ቤት ኃላፊ ሲሆን የሥራ ሂደቱ፦
  - የሚቀርብለትን ቅሬታ ひ、わずりみつド ወይም በማጣራት አንደ አቤቱታ አማባቡ ለከንቲባው ወይም ለክፍለ ከተማዉ ዋና PG አስሬ.የሚ ሀሳፊ.መ. ተጠያቂ የሚሆንበትን የውሳኔ ሀሳብ በጽሑፍ ያቀርባል፣
  - ለ. ተጠያቂነቱም እንደ ጥፋቱ ክብደት ከሚከተሉት ቅጣቶች አንዱ ይሆናል፡-
    - ሀ. የቃል ማስጠንቀቂያ፣
    - ስ. የጹሑፍ ማስጠንቀቂያ፣
    - ሐ. እስከ አንድ ወር ደመወዝ የሚደርስ መቀጮ፤
    - መ. እስከ ሶስት ወር ደመወዝ የሚደርስ መቀጮ፣
    - w. ከሥራ *ኃላፊ*ንቱ ማንሳት፣
    - ረ, ከመንግስት መስሪያ ቤት ማሰናበት፡፡

፲፱. የአስተዳደራዊ ቅጣት አመዳደብ

- ፩. በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፰ (፫) ለ (ሀ ሐ) የተዘረዘሩት ቀላል አስተዳደራዊ ቅጣት ተብለው ይመደባሉ፤
- ፪. በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፰ (፫) ለ (መ ረ) የተዘረዘሩት ከባድ አስተዳደራዊ ቅጣት ተብለው ይመደባሉ።

<u>፳. አስተዳደራዊ ቅጣት አወሳሰን</u>

- ፩. በዚህ ደንብ አንቀጽ ፰ የተመለከቱትን አስተዳደራዊ ጥፋቶች የፌፀመ በቀሳል አስተዳደራዊ ቅጣት ይቀጣል፤
- ፪. በዚህ ደንብ አንቀጽ ፱ የተመለከቱትን አስተዳደራዊ
  ተፋቶች የፌፀመ በከባድ አስተዳደራዊ ቅጣት
  ይቀጣል።

<u>ኛ</u>፩. የአስተዳደራዊ ቅጣቶች ውሳኔ አ**ፈፃ**ፀም

አስተዳደራዊ የቅጣት ዉሳኔዉ እንደ አግባቡ በከንቲባዉ፣ በክፍለ ከተማዉዋና ሥራ አስፌጻሚ ወይም በመሥሪያ ቤቱ የበላይ ኃላፊ ለሥራተኛዉ ወይም ለሚመለከተዉ ኃላፊ በፅሁፍ እንዲደርሰው ከተደረገበት ጊዜ ጀምሮ ተግባራዊ ይሆናል፡፡

- 3. Where the administrative wrong is committed by head of the service rendering public office, the core process shall:
  - a. Submit its recommendation of accountability of the head by reviewing the grievance or complaint lodged by the client, in writing, to the Mayor or Chief Executive of the respective Sub-city, as the case may be;
  - b. The accountability, based on gravity of the fault, shall be one of the following penalties:
    - a) Oral warning;
    - b) Written warning;
    - c) Fine up to one month's salary;
    - d) Fine up to three months' salary;
    - e) Removal from position;
    - f) Dismissal from public office.

19. Classification of Administrative Penalties

- The penalties specified under Article 18(2) b (a) –
   (c) of this Regulation shall be classified as simple administrative penalty;
- The penalties specified under Article 18(2) b (d)—
   of this Regulation shall be classified as rigorous administrative penalty.

20. Administrative penalty

- 1. One who has commited either of the administrative faults stated under Article 8 of this Regulation shall be penalized by simple administrative penality;
- 2. One who has committed either of the administrative faults stated under Article 9 of this Regulation shall be penalized by rigorous administrative penalty.

21. Execution of Administrative Penalty

The administrative penalty shall be effective as of the time when a written letter is given by the Mayor, Chief Executive of sub-city or head of the public office, as the case may be, to the concerned head or employee.

<u>ክፍል ሰባት</u> ልዩ ልዩ ድን*ጋ*ጌዎች

የስራ ሂደቱ ከሌሎች መሰል ቅሬታና አቤቱታ <u>ኛ</u>፪. <u>ሰሚ ክፍሎች *ጋ*ር ያለው የስራ *ግንኙ*ነት</u>

- <u>፩</u>. የሥራ ሂደቱ በየመንግስት መሥሪያ ቤቶች የተባልጋዮችን ቅሬታ ተቀብሎ ለማስተናገድ የተቋቋሙትን የስራ ክፍሎች አሰራርን ይከታተሳል ድ*ጋ*ፍ ያደር*ጋ*ል፤
- <u>፪</u>. በየ*ሙሥሪያ* ቤቱ ያሉ የቅሬታና አቤቱታ ሰሚ የስራ ክፍሎች በሰጡት ውሳኔ ላይ ተገልጋይ ቅሬታውን ያልረካ ወይም አቤቱታውን ለዚሁ የስራ ሂደት ያቀርባል፤
- ፫. በየመሥሪያ ቤቱ ያሉ የቅሬታና አቤቱታ ሰሚ የስራ ክፍሎች በሥራ ክፍሎች ተጣርተው ውሳኔ ያገኙ ጉዳዮችን ለሥራ ሂደቱ ሪፖርት ይልካሉ፤
- ፬. የሥራ ሂደቱ ከየመስሪያ ቤቶቹና ከልማት ድርጅቶች *ጋ*ር በቅሬታና አቤቱታ አቀራረብ ሥርዓትና んんナオ በተከናወኑ ተግባራትና ባ,շጠሙ ች**ግ**ሮች ላይ ይወደያል መፍትሂም ያስቀምጣል፡፡

<u>፳፫. የመተባበር ግዴታ</u>

- §. በከተማ አስተዳደሩ ውስጥ የተቋቋ*መ ማ*ናቸውም የመንግስት አገልግሎት ሰጭ መስሪያ ቤት ወይም የልማት ድርጅት በሕዝብ ቅሬታ ሰሚ የስራ ሂደት የሚሰጡ ውሳኔዎችንና ተዕዛዞችን በማስፈፀም ረገድ የመተባበር ግዴታ አለበት፤
- g. በአሬ.ባፀሙ ያልተባበረ ወይም አሬ.9ፀሙን ያሰናከለ ወይም የከተማ አስተዳደሩ መልካም አስተዳደርን ለማስፈን የሚያደርገውን ዋረተ ያደናቀራ የመስሪያ ቤተ የበሳይ **ሀሳ**ፊ ወይም ሥራተኛ በመስሪያ ቤቱ ላይ ለሚደርሰው ጉዳተ ተጠያቂ ይሆናል፤
- <u>፫. በከተማ ወይም በክፍለ ከተማ ደረጃ በሚገኝ</u> የሕዝብ ቅሬታ እና አቤቱታ ሰሚ የስራ ሂደት ማብራሪያ ወይም መረጃ እንዲሰጥ በፅሁፍ የመንግስት መስሪያ ቤት የተጠየቀ ወይም የልማት ድርጅት ደብዛቤው በደረሰው በ & ወይም በምክትል ቀናት ውስጥ በኃላፊው ኃላፊው とするクラの መልስ መስጠት ይኖርበታል::

PART SEVEN MISCELLANEOUS PROVISIONS

22. Relationship of the Core Process with Other Similar Uunits of Grievances and Complaints

- 1. The core process shall follow up and support the compliant units established to receive and review complaint of clients in the public offices;
- 2. A client not satisfied with the decision of the complaint unit in the public offices shall lodge his complaint or grievance to the core process;
- 3. The complaint units in the public offices shall submit report on the matters reviewed and decided thereof to the core process;
- 4. The core process shall discuss with public offices and public enterprises and put solution regarding functions and problems encountered in relation to the system of lodging and resolution of complaint and grievance.

23. <u>Duty to Co-operate</u>

- 1. Every public service rendering office or public enterprise within the City Government shall be duty bound to co-operate regarding the execution of decisions or orders of the public complaint and grievance hearing core process;
- 2. Any top official or civil servant of public office who fails to co-operate in the execution or hinder the execution or obstruct effort of the City Government to maintain good governance shall be accountable to the damage incurred by the respective government office;
- 3. Any government office or public enterprise requested in writing by the core process at City or Sub-city level to send explanation or information shall respond within 5 working days being signed by the head or deputy head.

<u>ኛ፬. ስለ ድ</u>ጋፍ ክትትልና ሪፖርት

በከተማ ደረጃ ያለው የከንቲባ ጽህፊት ቤት እና በክፍለ ከተማ ደረጃ ያሉት የክፍለ ከተማ ዋና ሥራ አስፊባሚ ጽህፊት ቤት ይህ ደንብ በሁሉም የመንግስት መስሪያ ቤቶችና የልማት ድርጅቶች በትክክል መተግበሩን የመከታተልና ድጋፍ የመስጠት ኃላፊነት አለባቸው።

<u> ፳</u>፫. <u>ደንቡን ስለማሻሻል</u>

ይህ ደንብ በከተማ አስተዳደሩ ካቢኔ እንደ ሁኔታው እየታየ በየጊዜው ሲሻሻል ይችላል፡፡

<u>፳፮. መመሪያ የማውጣት ሥልጣን</u>

የከተማወ ከንቲባ ጽህፌት ቤት ይህንን ደንብ በተሟላ ሁኔታ ለማስፌፀም የሚያስፌልጉትን መመሪያዎች ሊያወጣ ይችላል።

<u>ኛ፯.</u> ተሬፃሚነት ስለማይኖራቸው ሀጎች

ይህንን ደንብ የሚቃረን ማንኛውም ደንብ፡ መመሪያ ወይም ልማዳዊ አሰራር በዚህ ደንብ የተደነገጉትን ጉዳዮች በተመለከተ ተልፃሚነት አይኖረውም፡፡

<u> ፳፰. ደንቡ የሚፀናበት ጊዜ</u>

ይህ ደንብ በአዲስ ነ*ጋ*ሪ *ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

> አዲስ አበባ መ*ጋ*ቢት *፳ ቀን* ፪ሺ፬ ዓ.ም

ኩማ ደመቅሳ የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ

24. Support, follow- up and report

Office of the Mayor of the City and Chief Executive of Sub-city shall be responsible to follow- up and provide support in such a way that this regulation is properly put into practice in all government offices and public enterprises.

25. Amendment

This Regulation, as the case may be, may be amended from time to time by the Cabinet of the City Government.

26. Power to Issue Directive

Office of the Mayor may issue directives necessary in order to fully implement this Regulation.

27. Inapplicable Law

No regulation, Directive or Practice inconsistent with this Regulation, shall be applicable in respect of matters provided for herein.

28. Effective date

This regulation shall enter into force as of the date of its publication in the Addis Negari Gazeta.

Addis Ababa 29th day of March, 2012

Kuma Demeksa Mayor of Addis Ababa City